

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ ASOCIACIJOS „VISUOMENINĖS INICIATYVOS“ SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJĄ

2016-05-06 Nr. 4D-2016/1-182
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo 2016-02-03 gavo Šiaulių miesto savivaldybės gyventojų asociacijos „Visuomeninės iniciatyvos“ (toliau vadinama – ir Asociacija) pirmininko Vytauto Kabailos (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau vadinama – Energetikos ministerija) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus Pareiškėjo ir kitų Asociacijos narių 2016-01-07 kreipimąsi raštu.

2. Pareiškėjas skunde nurodo:

2.1. „[...] [Asociacija] 2016-01-07 raštu Nr. 04 V „Dėl Teritorijų planavimo įstatymo nuostatų, susijusių su šilumos ūkio specialiuoju planu, galimo neatitikimo Šilumos ūkio įstatymo reikalavimams“ kreipėsi į [Energetikos ministeriją] [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „[...] Gavome LR energetikos viceministro Vidmanto Macevičiaus 2016-01-22 atsakymą Nr. (19.3-19) 3-138 „Dėl Teritorijų planavimo įstatymo nuostatų, susijusių su šilumos ūkio specialiuoju planu“, kuriame neatsakyta nė į vieną iš mūsų pateiktų trijų klausimų. [...]“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo: „ištirti, ar Lietuvos Respublikos energetikos viceministras Vidmantas Macevičius tinkamai atsakė į [Asociacijos] 2016-01-07 prašymą Nr. 04 V „Dėl Teritorijų planavimo įstatymo nuostatų, susijusių su šilumos ūkio specialiuoju planu, galimo neatitikimo Šilumos ūkio įstatymo reikalavimams“.

4. Kartu su skundu pateikta:

4.1. **Asociacijos 2016-01-07 kreipimasis Nr. 04 V, adresuotas Energetikos ministerijai (kopija), kuriame nurodoma:**

4.1.1. „Šiaulių miesto savivaldybės tinklalapio www.siauliai.lt skiltyje „Savivaldybės dokumentai“ patalpintas savivaldybės tarybos 2015-06-25 sprendimas Nr. T-198 „Dėl energijos rūšies parinkimo ir panaudojimo Šiaulių mieste specialiojo plano ir reglamento koregavimo patvirtinimo“. Prie šio sprendimo pridėti miesto šilumos ūkio specialiojo plano dokumentai, tačiau nepridėta šilumos ūkio specialiojo plano strateginių pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaita ir jos ekonominės dalies priedas E „Nepriklausomų šilumos gamintojų veiklos ekonominis įvertinimas“.

4.1.2. „LR aplinkos viceministro Algirdo Genevičiaus 2015-12-28 rašte Nr. (14-1)-D8-9701 „Dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinamo ataskaitos“ rašoma: „[...] parengiamojo etapo procedūrų duomenys - SPAV ataskaita - yra Energijos rūšies parinkimo ir panaudojimo Šiaulių

mieste specialiojo plano ir reglamento, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 25 d. sprendimu Nr. T-198 „Dėl energijos rūšies parinkimo ir panaudojimo Šiaulių mieste specialiojo plano ir reglamento koregavimo patvirtinimo“, dokumentacijos dalis, t. y. teritorijų planavimo procedūrų dokumentas [...]“

4.1.3. „LR teritorijų planavimo įstatymo 22 straipsnyje specialiojo teritorijų planavimo dokumentų teisinė galia numatyta tik specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams, tačiau nenumatyta specialiojo teritorijų planavimo procedūriniais dokumentams. LR šilumos ūkio įstatymo 1 str. 2 dalis: „Įstatymo tikslai: 1) mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams.“

4.1.4. „LR Šilumos ūkio įstatymo 2 str. 43 dalis: „Šilumos ūkio specialusis planas – savivaldybių specialiojo planavimo dokumentas, kuriame, vertinant Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje numatytais sprendiniais ir priemonėmis, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, tenkinant šilumos vartotojų poreikius mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. LR šilumos ūkio įstatymo 8 str. 3 dalis: „Pagrindinis šilumos ūkio specialiojo plano tikslas yra tenkinti vartotojų šilumos poreikius vartotojams mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.“

4.1.5. „Vadovaudamiesi Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 3 str. 1 dalies ir 4 straipsnio, Šilumos ūkio įstatymo 5 straipsnio nuostatomis, prašome pateikti šią informaciją - išsamiai paaiškinti:

1. Kaip šilumos ūkio specialusis planas gali *teisiškai* užtikrinti Šilumos ūkio įstatymo 8 str. 3 dalies pirmosios nuostatos, skelbiančios, jog pagrindinis šilumos ūkio specialiojo plano tikslas yra tenkinti vartotojų šilumos poreikius, vartotojams mažiausiomis sąnaudomis, įtvirtinimą ir įvykdymą, jeigu šilumos ūkio specialiojo plano ekonominė dalis, kaip strateginio poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos priedas, yra šilumos ūkio specialiojo plano tik *procedūrinis* dokumentas, neturintis teisinės galios?

2. Koks šilumos ūkio specialiojo *plano teisiškai galiojantis dokumentas* gali patvirtinti, jog Šilumos ūkio įstatymo 8 str. 3 dalies pirmojoje nuostatoje numatytas šilumos ūkio specialiojo plano pagrindinis tikslas – tenkinti vartotojų šilumos poreikius vartotojams mažiausiomis sąnaudomis – šilumos ūkio specialiajame plane yra ekonomiškai pagrįstas, įteisintas ir privalomas vykdyti?

3. Kokie įstatymai, kiti teisės aktai, susiję su teritorijų planavimu, numato, jog šilumos ūkio specialiajame plane privalo būti įtvirtintas, ekonomiškai pagrįstas ir įteisintas Šilumos ūkio įstatymo 8 str. 3 dalies pirmojoje nuostatoje numatytas šilumos ūkio specialiojo plano pagrindinis tikslas – tenkinti vartotojų šilumos poreikius vartotojams mažiausiomis sąnaudomis?“

4.1.6. Kartu su Asociacijos 2016-01-07 kreipimuisi Nr. 04 V Energetikos ministerijai pateikta Aplinkos ministerijos 2015-12-28 rašto Nr. (14-1)-D8-9701 „Dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo“ kopija.

4.2. Energetikos ministerijos 2016-01-22 raštas Nr. (19.3-19)3-138, adresuotas Asociacijai (kopija), kuriame nurodoma:

4.2.1. „[...] [Energetikos ministerija] išnagrinėjo [Asociacijos] 2016 m. sausio 7 d. raštą Nr. 04V [...] ir informuoja, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymuose, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos nuostatuose, [...], apibrėžta kompetencija, Energetikos ministerija nėra įgaliota oficialiai aiškinti Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatų ar vertinti savivaldybių kompetencijai priskirtų funkcijų vykdymo, todėl šiuo raštu pateikiama Energetikos ministerijos specialistų nuomonė neturėtų būti laikytina oficialiu teisės aktu aiškinimu.“

4.2.2. „Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 22 straipsnis nustato specialiojo teritorijų planavimo dokumentų teisinę galią, t. y. kad patvirtinto valstybės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumento sprendiniai yra privalomi rengiamiems teritorijų planavimo

dokumentams, taip pat jie nustato teritorijos naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonės kitiems to paties ar žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentams rengti. Savivaldybės tarybos patvirtinti savivaldybės lygmens ar vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentų (išskyrus specialiojo teritorijų planavimo žemėtvarkos dokumentus) sprendiniai konkretizuoja savivaldybės bendrojo plano sprendinius ir savivaldybės tarybos sprendimu specialiojo teritorijų planavimo dokumentai pripažįstami savivaldybės bendrojo plano sudedamąja dalimi. Kitų patvirtintų savivaldybės lygmens ar vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai derinami su atitinkamo lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, o rengiant, keičiant ar koreguojant savivaldybės lygmens bendrąjį planą integruojami į bendrojo plano sprendinius.“

4.2.3. „Savivaldybių šilumos ūkio specialiųjų planų (toliau – planas) organizavimo, rengimo, keitimo, koregavimo, derinimo, tikrinimo, tvirtinimo, registravimo ir galiojimo tvarką, teritorijų planavimo objektą ir tikslus, plano sudėties ir turinio reikalavimus, planavimo proceso dalyvių santykius nustato Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklės, patvirtintos energetikos ir aplinkos ministrų 2015 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 1-226/D1-683 (toliau – Taisyklės). Taisyklės privalomos specialiojo teritorijų planavimo organizatoriams, plano rengėjams, planavimo sąlygas rengiančioms ir išduodančioms institucijoms, planą derinančioms, tvirtinančioms ir teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą vykdančioms institucijoms, kitiems asmenims, dalyvaujantiems šilumos ūkio specialiojo teritorijų planavimo procese. Taisyklės nustato, kad planu įgyvendinama Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija ir Nacionalinė šilumos ūkio plėtros programa. Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje nustatyti sprendiniai ir priemonės yra privalomi savivaldybei ir šilumos ūkio planavimą vykdančioms ir jį įgyvendinantiems asmenims.“

4.2.4. „Planavimo objektas yra savivaldybės teritorijoje esančių šilumos vartotojų ir planuojamų naujų šilumos vartotojų teritorijų aprūpinimo šiluma inžinerinės infrastruktūros sistemos ir šių sistemų dalys, principiniai techniniai sprendimai dėl kiekvienai teritorijai nustatytų alternatyvių energijos ar kuro rūšių naudojimo, siekiant mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai patenkinti šios teritorijos vartotojų šilumos poreikius.“

4.2.5. „Šilumos ūkio planavimo tikslai yra šie:

1) įgyvendinant Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje nustatytus sprendinius ir priemones, suformuoti ilgalaikes savivaldybės šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;

2) suderinti valstybės, savivaldybės, energetikos įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus šiluma ir energijos ištekliais šilumos gamybai;

3) reglamentuoti aprūpinimo šiluma būdus ir (arba) naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose;

4) numatyti preliminaras investicijų apimtis, finansavimo poreikį ir finansavimo šaltinius į šilumos ūkio plėtrą ir modernizavimą.“

4.2.6. „Planavimo organizatorius, prieš pradėdamas rengti specialiojo teritorijų planavimo dokumentus, Taisyklėse nustatyta tvarka raštu kreipiasi į Taisyklėse nurodytas institucijas, kad šios pateiktų planavimo sąlygas. Planavimo sąlygose taip pat yra nurodomi konkretūs šilumos ūkio planavimo tikslai, vienas kurių – užtikrinti saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.“

4.2.7. „[...] Lietuvos Respublikos įstatymai ir jų įgyvendinamieji teisės aktai yra privalomi visiems Lietuvos Respublikos asmenims, teisės aktams ir kitiems dokumentams, todėl ir šilumos ūkio specialusis planas privalo užtikrinti Šilumos ūkio įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatas ir reikalavimus.“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

7. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

7.1. **Įstatymai:**

7.1.1. *Seimo kontrolierių įstatyme* nustatyta:

12 *straipsnis* – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. [...]“

7.1.2. *Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme* nustatyta:

3 *straipsnio 1 dalis* – „Įstaigos privalo teikti pareiškėjams informaciją. [...]“

4 *straipsnis* – „Įstaigos, teikdamos informaciją, vadovaujasi šiais principais: 1) *informacijos išsamumo*, reiškiančio, kad pareiškėjui turi būti pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo prašymo turinį atitinkanti informacija; 2) *tikslumo*, reiškiančio, kad pareiškėjui teikiama informacija turi atitikti įstaigos disponuojamą informaciją; 3) *teisėtumo*, reiškiančio, kad įstaigos veiksmai teikiant informaciją grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais teisės aktais; [...]; 5) *pagalbos*, reiškiančios, kad visuomenei teikiama pagalba pasinaudoti galimybe gauti informaciją.“

7.1.3. *Viešojo administravimo įstatyme* nustatyta:

2 *straipsnio 14 dalis* – „*Prašymas* – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus.“

3 *straipsnis* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 1) *įstatymo viršenybės*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; [...]“

14 *straipsnio 1 dalis* – „Asmenų prašymus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.“

7.1.4. *Šilumos ūkio įstatyme* nustatyta:

2 *straipsnio 43 dalis* – „Šilumos ūkio specialusis planas – savivaldybių specialiojo planavimo dokumentas, kuriame, vertinant Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje numatytais sprendiniais ir priemonėmis, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, tenkinant šilumos vartotojų poreikius mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.“

8 *straipsnis* – „1. Savivaldybės tvarko šilumos ūkį pagal savivaldybių tarybų patvirtintus šilumos ūkio specialiuosius planus. Specialiaisiais šilumos ūkio planais atitinkamoje savivaldybės teritorijoje yra įgyvendinama Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija ir Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje nustatyti sprendiniai ir priemonės. 2. Šilumos ūkio specialieji planai rengiami pagal Teritorijų planavimo įstatymo, šio įstatymo ir aplinkos bei energetikos ministrų patvirtintas Šilumos ūkio specialiujų planų rengimo taisykles. 3. Pagrindinis šilumos ūkio specialiojo plano tikslas yra tenkinti vartotojų šilumos poreikius vartotojams mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Rengiant šilumos ūkio specialiuosius planus, vadovujamasi Aplinkos oro apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatomis dėl oro užterštumo ir urbanistiniais kriterijais (užstatymo tankis, pastatų aukštingumas, užstatymo specifika), taip pat kitais kriterijais, kurie nepažeidžia technologinio neutralumo principo. Šilumos ūkio specialiajame plane nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos ir pateikiami principiniai techniniai

sprendimai dėl kiekvienai teritorijai nustatytų alternatyvių energijos ar kuro rūšių naudojimo, kad būtų patenkinami šios teritorijos vartotojų šilumos poreikiai. [...].“

8^l straipsnio 1 dalis – „Energetikos ministerija teikia metodinę paramą šilumos ūkio specialiesiems planams parengti.“

7.2. Kiti teisės aktai:

7.2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose *Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėse (aktuali redakcija)* reglamentuojama:

34 punktas – „Asmenų prašymai, išskyrus asmenų prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tuoj pat, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo institucijoje.“

45 punktas – „Į asmenų prašymus atsakoma valstybine kalba ir tokiu būdu, kokiu pateiktas prašymas, jeigu asmuo nepageidauja gauti atsakymo kitu būdu. [...].“

47 punktas – „I Atsakymai į prašymą parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį: [...]; 47.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys. [...].“

7.2.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-02-11 nutarimu Nr. 86 patvirtintuose *Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos nuostatuose (aktuali redakcija)* reglamentuojama:

5 punktas – „Svarbiausieji Energetikos ministerijos veiklos tikslai, siekiant užtikrinti Lietuvos energetinio ūkio plėtrą, gyventojų gerovės kilimą ir vykdant narystės Europos Sąjungoje įsipareigojimus, yra: [...]; 5.3. formuoti valstybės politiką [...] šilumos, energijos vartojimo efektyvumo srityse ir užtikrinti šios politikos įgyvendinimą.“

6 punktas – „Energetikos ministerija, siekdama jai nustatytų veiklos tikslų, atlieka šias funkcijas: [...]; 6.3.1. formuoja ir užtikrina valstybės politikos įgyvendinimą energijos vartotojų teisių apsaugos srityje; [...]; 6.3.12. rengia šilumos ūkio plėtros kryptis; [...].“

7.2.3. Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015-05-29 įsakymu Nr. 1-112 patvirtintame *Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos darbo reglamente* reglamentuojama:

59 punktas – „Asmenų prašymai nagrinėjami vadovaujantis Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“. [...].“

7.2.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-09-22 nutarimu Nr. 1138 patvirtintuose *Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatuose (aktuali redakcija)* reglamentuojama:

7 punktas – „Svarbiausieji Aplinkos ministerijos veiklos tikslai yra: [...]; 7.2. formuoti valstybės politiką [...], poveikio aplinkai vertinimo, [...], teritorijų planavimo ir priežiūros, [...] srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą; [...].“

8 punktas – „Aplinkos ministerija atlieka šias funkcijas: [...]; 8.2.1. rengia įstatymų projektus, planavimo dokumentus [...], poveikio aplinkai vertinimo, [...], teritorijų planavimo ir priežiūros, [...] klausimais, dalyvauja juos rengiant, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja šiame punkte nurodytų planavimo dokumentų nuostatų įgyvendinimą, dalyvauja rengiant šalies regioninės plėtros planus; [...].“

Tyrimo išvados

8. Šio Pareiškėjo skundo tyrimo metu esminė vertintina aplinkybė – Energetikos ministerijos veiksmai (neveikimas), užtikrinant Pareiškėjo ir kitų Asociacijos narių teisę į gerą viešąjį administravimą, nagrinėjant jų 2016-01-07 kreipimąsi raštu bei teikiant prašomą informaciją.

Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–6 punktai), ir į teisinį reglamentavimą, nurodytą pažymos 7 punkte, konstatuotina:

8.1. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos nuostatų 5.3 punkte kaip *vienas svarbiausių Energetikos ministerijos veiklos tikslų*, siekiant užtikrinti Lietuvos energetinio ūkio plėtrą, gyventojų gerovės kilimą ir vykdant narystės Europos Sąjungoje įsipareigojimus, yra *įtvirtintas valstybės politikos formavimas šilumos, energijos vartojimo efektyvumo srityse bei šios politikos įgyvendinimo užtikrinimas*. Kaip reglamentuojama to paties teisės akto 6.3.1 ir 6.3.12 punktuose, Energetikos ministerija, siekdama jai nustatytų veiklos tikslų, formuoja ir užtikrina valstybės politikos įgyvendinimą energijos vartotojų teisių apsaugos srityje, taip pat rengia šilumos ūkio plėtros kryptis.

8.2. Remiantis Šilumos ūkio įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse įtvirtintomis nuostatomis, savivaldybės tvarko šilumos ūkį pagal savivaldybių tarybų patvirtintus *šilumos ūkio specialiuosius planus*, kurie rengiami pagal Teritorijų planavimo įstatymo, šio įstatymo ir aplinkos bei energetikos ministrų patvirtintas Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisykles. Šilumos ūkio įstatymo 2 straipsnio 43 dalyje įtvirtinta nuostata, pagal kurią *Šilumos ūkio specialiuoju planu* laikytinas savivaldybių specialiojo planavimo dokumentas, kuriame, vertinant Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje numatytais sprendiniais ir priemonėmis, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, tenkinant šilumos vartotojų poreikius mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Šilumos ūkio įstatymo 81 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog metodinę paramą šilumos ūkio specialiesiems planams parengti teikianti institucija yra Energetikos ministerija.

Pareiškėjas ir kiti Asociacijos nariai 2016-01-07 raštu kreipėsi į Energetikos ministeriją, prašydami atsakyti į jų kreipimesi nurodytus klausimus (pažymos 4.1 punktas).

9. Tyrimo metu išnagrinėjus ir įvertinus surinktą informaciją, darytina išvada, jog *Energetikos ministerijos pareigūnų veiksmai (neveikimas), susiję su Pareiškėjo ir kitų Asociacijos narių 2016-01-07 kreipimosi nagrinėjimu, skundo tyrimo atveju laikytini buvę tinkamais, dėl to Pareiškėjo teisė į gerą viešąjį administravimą pažeista nebuvo dėl žemiau nurodytų priežasčių*:

9.1. tyrimo metu įvertinus 2016-01-07 kreipimosi į Energetikos ministeriją turinį, nustatyta, jog savo esme jis laikytinas *prašymu* Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 14 dalyje pateikto *prašymo* apibrėžimo prasme (pažymos 7.1.3 punktas), dėl to, remiantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos darbo reglamento 59 punkte įtvirtintomis nuostatomis, jį nagrinėjant turėjo būti taikomos Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėse (toliau vadinama – ir Taisyklės) įtvirtintos teisės normos. Kaip numatyta Taisyklių 34 punkte, asmenų prašymai turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo jų gavimo institucijoje. Į asmenų prašymus atsakoma valstybine kalba ir tokiu būdu, koku pateiktas prašymas, jeigu asmuo nepageidauja gauti atsakymą kitu būdu (Taisyklių 45 punktas). Iš Seimo kontrolieriui pateiktų dokumentų nustatyta, jog Energetikos ministerija 2016-01-22 raštu Nr. (19.3-19)3-138 laiku, t. y. nepažeidžiant Taisyklių 30 punkte nustatyto 20 darbo dienų termino, atsakė į Pareiškėjo ir kitų Asociacijos narių 2016-01-07 prašymą.

9.2. Pareiškėjas ir kiti Asociacijos nariai 2016-01-07 prašymu kreipėsi į Energetikos ministeriją, prašydami pagal institucijos turimą informaciją atsakyti į kreipimesi pateiktus klausimus (pažymos 4.1.5 punktas). Remiantis Taisyklių 47.2 punktu, į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys. Teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog įstaigos privalo teikti pareiškėjams

informaciją. Remiantis minėto teisės akto 4 straipsnio 1, 2, 3 ir 5 punktais, įstaigos, teikdamos informaciją, be kita ko, turi vadovautis *informacijos išsamumo* principu, reiškiančiu, kad pareiškėjui turi būti pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo prašymo turinį atitinkanti informacija, *tikslumo* principu, reiškiančiu, kad pareiškėjui teikiama informacija turi atitikti įstaigos disponuojamą informaciją, *teisėtumo* principu, reiškiančiu, kad įstaigos veiksmai teikiant informaciją grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais teisės aktais, taip pat *pagalbos* principu, reiškiančiu, kad visuomenei teikiama pagalba pasinaudoti galimybe gauti informaciją. Iš Seimo kontrolieriui pateiktų dokumentų nustatyta, jog Energetikos ministerija 2016-01-22 raštu Nr. (19.3-19)3-138 iš esmės tinkamai, t. y. nepažeidžiant minėtų informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir pagalbos principu, atsakė į minėtame 2016-01-07 prašyme suformuluotus klausimus:

9.2.1. atkreipė dėmesį į Teritorijų planavimo įstatymo 22 straipsnį, reglamentuojantį specialiojo teritorijų planavimo dokumentų teisinę galią (pažymos 4.2.2 punktą);

9.2.2. nurodė, jog savivaldybių šilumos ūkio specialiųjų planų organizavimo, rengimo, keitimo, koregavimo, derinimo, tikrinimo, tvirtinimo, registravimo ir galiojimo tvarką, teritorijų planavimo objektą ir tikslus, plano sudėties ir turinio reikalavimus, planavimo proceso dalyvių santykius reglamentuoja Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklės (pažymos 4.2.3 punktą);

9.2.3. atkreipė Pareiškėjo ir kitų Asociacijos narių dėmesį į planavimo objekto sampratą (pažymos 4.2.4 punktą);

9.2.4. nurodė šilumos ūkio planavimo tikslus (pažymos 4.2.5 punktą);

9.2.5. pateikė informaciją, sietiną su planavimo sąlygose nurodomais šilumos ūkio planavimo tikslais (pažymos 4.2.6 punktą).

10. Seimo kontrolierius taip pat pažymi, jog, remiantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų 7.2 punktu, vienas iš svarbiausių *Aplinkos ministerijos* veiklos tikslų, be kita ko, yra formuoti valstybės politiką poveikio aplinkai vertinimo, teritorijų planavimo ir priežiūros srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą. Aplinkos ministerija rengia įstatymų projektus, planavimo dokumentus poveikio aplinkai vertinimo, teritorijų planavimo ir priežiūros klausimais, dalyvauja juos rengiant, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja šiame punkte nurodytų planavimo dokumentų nuostatų įgyvendinimą (pažymos 7.2.4 punktą). Tyrimo metu nustatyta, kad kartu su Asociacijos 2016-01-07 prašymu Energetikos ministerijai buvo pateikta Aplinkos ministerijos 2015-12-28 rašto Nr. (14-1)-D8-9701 kopija (pažymos 4.1.6 punktą). Atsižvelgiant į tai, Seimo kontrolieriaus nuomone, Energetikos ministerijai 2016-01-22 atsakyme nebuvo tikslinga pakartotinai nurodyti Aplinkos ministerijos 2015-12-28 rašte pateiktą informaciją.

11. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog Energetikos ministerijos pareigūnų veiksmuose, nagrinėjant Pareiškėjo bei kitų Asociacijos 2016-01-07 prašymą ir teikiant jiems atsakymą, piktnaudžiavimo ir biurokratizmo požymiai neįžvelgtini, dėl to Pareiškėjo skundas dėl Energetikos ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant minėtą 2016-01-07 kreipimąsi raštu ir teikiant informaciją, yra atmestinas.

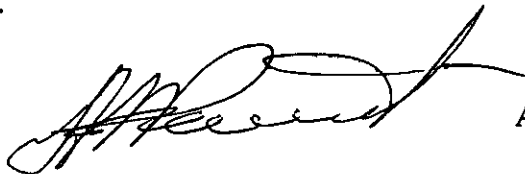
III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

12. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

Pareiškėjo Šiaulių miesto savivaldybės gyventojų asociacijos „Visuomeninės iniciatyvos“ pirmininko Vytauto Kabailos skundą dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pareigūnų

veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus Pareiškėjo ir kitų minėtos asociacijos narių 2016-01-07 kreipimąsi raštu, atmesti.

Seimo kontrolierius

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Augustinas Normantas', written in a cursive style.

Augustinas Normantas